

Узагальнені результати обговорення до проєкту постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг”

Проєкт постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг” (далі – Проєкт) було двічі оприлюднено на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку України з метою одержання зауважень і пропозицій: 27.06.2025¹ та 15.10.2025².

Проєкт в цілому спрямований на урегулювання питання встановлення обов’язкових реквізитів платіжної інструкції платника, що формується під час надання платіжної послуги з переказу коштів без відкриття рахунку (далі – платіжна інструкція на переказ коштів без відкриття рахунку) та вдосконалення окремих норм нормативно-правового акта Національного банку України з питань здійснення безготівкових розрахунків в національній валюті користувачів платіжних послуг.

Кількісні показники

Узагальнена інформація про зауваження/пропозиції, що надійшли до Проєкту через сторінку офіційного Інтернет-представництва Національного банку України та іншими засобами комунікації, та про врахування або відхилення таких пропозицій в кількісному вимірі:

Після першого оприлюднення:

- загальна кількість заінтересованих осіб, які надали зауваження/пропозиції – 10;
- загальна кількість наданих зауважень/пропозицій – 39;
- загальна кількість врахованих/врахованих по суті зауважень/пропозицій – 15 ;
- загальна кількість неврахованих зауважень/пропозицій – 24.

Після другого оприлюднення:

- загальна кількість заінтересованих осіб, які надали зауваження/пропозиції – 8;
- загальна кількість наданих зауважень/пропозицій – 30;
- загальна кількість врахованих/врахованих по суті зауважень/пропозицій – 5 ;
- загальна кількість неврахованих зауважень/пропозицій – 25.

Якісні показники

Основні положення наданих зауважень та пропозицій, які враховані (у тому числі враховано по суті), зокрема щодо:

розширення в платіжній інструкції на переказ коштів без відкриття рахунку переліку реквізитів отримувача за якими може бути завершена платіжна операція: не лише за номером рахунку, а й за номером електронного платіжного засобу та готівкою;

виключення вимоги обов’язкового заповнення в платіжній інструкції на переказ коштів без відкриття рахунку реквізитів: найменування/прізвище, власне

¹ <https://bank.gov.ua/ua/news/all/rozpochinayetsya-obgovorennya-zmin-do-poryadku-bezgotivkovih-rozrahunkiv-v-natsionalniy-valyuti-koristuvachiv-platijnih-poslug>

² <https://bank.gov.ua/ua/news/all/startuye-povtorne-obgovorennya-zmin-do-poryadku-bezgotivkovih-rozrahunkiv>

ім'я, по батькові (за наявності) платника та його коду у разі оплати споживачем житлово-комунальних послуг (з метою зменшення кількості реквізитів, які має заповнити платник у разі сплати, зокрема через сайт, коли ідентифікація платника здійснюється за номером особового рахунку);

заповнення надавачем платіжних послуг, який авторизований на надання платіжної послуги без відкриття рахунку (далі – надавач послуги з переказу коштів без відкриття рахунку) реквізитів отримувача у разі сплати житлово-комунальних послуг, платежів до бюджету, на рахунки органів державної влади/місцевого самоврядування;

встановлення обов'язку для надавача послуги з переказу коштів без відкриття рахунку щодо надання можливості платнику заповнювати реквізити фактичного платника (прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та код), особливо під час сплати ним платежів до бюджету за фактичного платника.

Основні положення наданих зауважень та пропозицій, які не враховані, зокрема щодо:

доповнення переліку обов'язкових реквізитів платіжної інструкції на переказ коштів без відкриття рахунку, унікальним ідентифікатором (номером електронного платіжного засобу) платника/отримувача (оскільки пропозиція спрямована на урегулювання питання ініціювання платіжних операцій з використанням електронного платіжного засобу);

надання можливості надавачу послуги з переказу коштів без відкриття рахунку виконувати платіжні інструкції на переказ коштів без відкриття рахунку платника (у т.ч. зведені) загальною платіжною операцією (тобто агрегованими сумами) на підставі договору з отримувачем (оскільки це є ознакою еквайрингу, визначеною Положенням про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 29.07.2022 № 164 (зі змінами)).

За результатами обговорення Проєкту прийнято постанову Правління Національного банку України від 26.02.2026 № 20 “Про затвердження Змін до Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг”, що набрала чинності з 03.03.2026.